

Maria Joczowa

"Romantyzm i narodziny nowoczesności", Juliusz Starzyński, Warszawa 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 124

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) MAYEN Józef: O stylistyce utworów mówionych. Wrocław 1972. Oss., s.162. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T.XXVI, zł 30,-

Monograficzny opis stylistyki (i gramatyki) utworów mówionych i pisanych, ale przeznaczonych do odbioru słuchowego (radiowych, parlamentarnych i wiecowych). Autor określa psychologiczne i gramatyczne prawidłowości i rygory produkcji mownej zdania oraz jego słuchowego odbioru; rozważa zagadnienie intonacji zdania mówionego, określa wpływ elementów intonacji na strukturę językową i tematyczną utworu mówionego. Podejmuje próbę przedstawienia dwóch typów intonacji (intelektualnej i ekspresyjnej) i problematyzuje zagadnienie stylu i intonacji. Omawia funkcje intonacji w zakresie zdań mówionych równoważnikowych, pojedynczych i złożonych; po wprowadzeniu pojęcia "gestu fonicznego" rozpatruje przypadki gestów fonicznych, nieleksykalnych: wykrzyknikowych (interiekcyjnych), onomatopeicznych, interpunkcyjnych, nieartykułowanych, śródślownych itp. Końcowe rozdziały poświęcono zagadnieniom ustnej narracji i improwizacji.

BP/47/3

E.Sz.

(I) STARZYŃSKI Juliusz: Romantyzm i narodziny nowoczesności. Stendhal, Delacroix, Baudelaire. Indeks zestawiała A. Rabińska. Warszawa 1972 PIW, s.144, tabl.28, zł 50,-

Książka zawiera siedem szkiców powstałych w oparciu o wygłoszone przez autora w Paryżu i w Warszawie cykle wykładów poświęconych problematyce związków romantyzmu i nowoczesności w estetyce. Przedmiotem dociekań jest zagadnienie ewolucji pojęcia piękna, związane z głębokimi przemianami w świadomości artystycznej dokonywanymi się w epoce romantyzmu. Badacz posługuje się przykładem zjawisk zachodzących na pograniczu sztuk we Francji XIX w., zajmując się kolejnymi etapami kształtowania się nowej wrażliwości estetycznej: od ukazania się "Historii malarstwa we Włoszech" Stendhala i dalszych tekstów krytycznych tego pisarza, poprzez malarstwo i studia Delacroix do krytyki artystycznej i twórczości poetyckiej Baudelaire'a. Rozważania nad genetycznymi powiązaniem romantyzmu i nowoczesności w sztuce i estetyce prowadzą autora do sformułowania wniosków dotyczących zadań sztuki i miejsca artysty w świecie współczesnym.

BP/47/4

M.J.